

**FORSLAG TIL
HOVEDGUDSTJENESTEN
LOKAL GRUNNORDNING FOR FJELL KIRKE**

**med liturgisk musikk og justeringer vinteren 2021
Utarbeidet av gudstjenesteutvalget i februar – mars 2021
Lagt frem på menighetsmøtet 14. mars 2021
Vedtatt av Fjell menighetsråd 24. mars 2021**

Hovedregelen er nattverd og mulighet for dåp i hver hovedgudstjeneste.

Familiemesse feires ca én gang i måneden med unntak av i sommerferien. Kveldsgudstjeneste 3-4 ganger per semester.

I SAMLING

1 Forberedelse:

Kirkerommet er klargjort og all øving med tjenestegjørende, musikere og ministranter avsluttes senest 15 minutter før messen begynner. Det gis anledning til lystenning og stillhet.

Klokkene ringer sammen til messen kl. 10.00, kl. 10.30 og kl. 10.55.

Etter den siste sammenringningen har prest eller en annen medliturg en kort informasjon om dagens gudstjeneste.

Etter en kort stillhet, slås det 3 bøtteslag.

2 Inngangssalme:

Vi har inngangsprosesjon ved dåp og når det er ministranttjeneste ved barn eller konfirmanter. Inngangsprosesjonen gjør seg klar i våpenhuset under den siste sammenringningen og går inn under preludiet / forspillet til første salme.

Menigheten står under førstesalme.

3 Hilsen

Forrettende prest avgjør.

Menigheten setter seg *etter* den innledende hilsenen (presten gjør tegn til at man kan sette seg.

4 Samlingsbønn:

Alle alternativer kan brukes. Forrettende prest avgjør.

5 Syndsbekjennelse:

L | I tillit til Guds nåde vil vi be om tilgivelse.

Liturgen kneler under syndsbekjennelsen.

A | Gud, vær meg nådig!

**Tilgi meg min synd for Jesu Kristi skyld. Skap i meg et rent hjerte,
og gi meg kraft til nytt liv ved din hellige Ånd.**

Eller

Gud, du kjenner og elsker oss alle

Du vil at vi skal ta vare på hverandre og på jorden.

Vi vet at vi svikter og gjør deg imot.

Tilgi oss og hjelp oss .

For Jesu skyld

Det siste alternativet benyttes hovedsakelig ved familiemesser. Ved familiemesser kan syndsbejennelsen utelates.

6 Bønnerop Kyrie:

Alle de fem godkjente seriene kan benyttes. Forrettende prest og kantor avgjør.

7 Lovsang Gloria:

Alle de fem godkjente seriene kan benyttes. Forrettende prest og kantor avgjør.

Vanligvis benyttes fullstendig form på høytidsdager.

Gloria utelates i fastetiden.

Dåp i hovedgudstjenesten skjer her.

8 Dagens bønn:

Dagens bønn *kan* benyttes. Forrettende prest og kantor avgjør.

II ORDET

Det leses normalt 3 tekster hver søndag, unntatt ved familiemesser da det normalt leses én tekst. Den ene teksten kan være Fortellingen (F).

9 Første lesning

Fra Det gamle testamente.

10 Bibelsk salme/ Salme / solosang / korsang / Stillhet

11 Andre lesning

Fra Det nye testamente utenom Evangeliene.

12 Evangelium

Evangelielesningen innledes og avsluttes med et hallelujaomkved.

Det gjennomføres normalt evangelieprosesjon. Den kan være enten ved presten alene eller sammen med ministranter.

I fastetiden benyttes tractus som sunget svarledd.

På høytidsdager kan det avsluttende hallelujaomkvedet erstattes av et høytidsvers.

13 Preken

Predikanten preker over evangelieteksten.

14 Trosbejennelse

Når det er dåp bortfaller trosbejennelsen normalt her.

Når det ikke er dåp, brukes Nicenum etter prekenen, fortrinnsvis sunget.

Apostolicum kan benyttes istedet for Nicenum, spesielt ved familiemesser.

Ved familiemesser benyttes alternativt en trosbejennelsessalme.

Enkelte ganger er det musikk før trosbekjennelsen.

15 Salme

Salmen bortfaller vanligvis dersom trosbekjennelsen synges. Prest og kantor avgjør.

16 Kunngjøringer

Kunngjøringer med relevans for forbønnsdelen tas med som ledd 16. Opplysninger om ukens arrangement tas primært helt til slutt (normalt skriftlig på med powerpoint på veggen og eventuelt på ark som deles ut.

(17 Syndsbekjennelse holdes som punkt 5)

18 Forbønn for kirken og verden:

Tjenestegjørende velger forbønn. Fredslitanier kan også benyttes.

Litaniet brukes i fastetiden og når særlige anledninger taler for det.

Alle varianter godkjent av Kirkemøtet kan benyttes.

De døde minnes ved allehelgensdagsgudstjenesten, og ikke på ordinære gudstjenster gjennom året.

IIINATTVERD

19 Menighetens takkoffer

Takkofferet samles normalt inn i benkene samtidig som det fremføres egnet instrumental- eller vokalmusikk. Ved enkelte anledninger, f.eks. under familiemesser kan takkofferet samles inn under nattverdssalmen (punkt 20). Enkelte ganger vil også takkofferet samles inn ved utgangen.

Det gis også mulighet til å gi takkoffer digitalt. Informasjon om dette og offerformål er blitt gitt på kunngjøringsplass, og står også skriftlig på veggen / i programmet under innsamlingen.

20 Forberedelse av måltidet

Det synges en nattverdssalme.

Ved begynnelsen av salmen før nattverden kan medliturger / ministranter bære nattverdelementene/vinkanne og brødeske fram til alteret.

Bordet dekkes. Brød legges på disken og vin helles i begeret.

Nattverdelementene:

Til nattverd brukes avalkoholisert rød vin.

Det brukes glutenfrie oblater, men gjæret brød (glutenfritt) når søndagens særpreg tilsier det.

Utdelingsform: Vi bruker hovedsakelig stående nattverd, hvor prest og medliturg står foran

alterringen og deler ut brødet og vinen. Den enkelte tar med et særbeger frem og mottar vinen i dette. Det er også anledning til å ha nattverd med knefall ved alterringen, og dette gjøres særskilt ved enkelte høymesser. Nattverd med intinksjon benyttes i mindre grad på grunn av mer fokus på smittevern, men kan benyttes når forholdene tillater det og det er nødvendig på grunn av mange deltakere.

21 Takksigelse og bønn

Forrettende prest velger prefasjon og nattverdbønn.

Normalt synges Troens mysterium

Ny form av Herrens bønn benyttes.

Normalt synges Herrens bønn i nattverdliturgien, normalt leses den ellers.

Sanctus: Alle de fem godkjente seriene kan benyttes. Forrettende prest og kantor avgjør.

22 Nattverdmåltidet

Fredshilsenens andre del, der menigheten ønsker hverandre «Guds fred» kan også benyttes.

Forrettende prest avgjør.

Agnus Dei: Alle de fem godkjente seriene kan benyttes. Forrettende prest og kantor avgjør.

Dersom det går tomt for konsektrert brød eller vin under utdelingen hentes dette og følgende bønn bes over brødet og/eller vinen:

For brødet:

L: Hellige Gud, la dette brødet ved din Ånd bli livets brød etter Jesu Kristi ord: «Dette er min kropp».

For vinen:

L: Hellige Gud, la denne vinen ved din Ånd bli frelsens beger, etter Jesu Kristi ord: «Dette er mitt blod».

Utdelingen avsluttes med tilsigelsesordene.

23 Måltidets avslutning

Alteret ryddes. Beget og disk dekkes med nattverdklede.

Deretter bes takkebønnen.

IV SENDELSE

24 Salme

Menigheten står vanligvis under siste salme.

Salmen kan flyttes til ledd 27.

25 Velsignelse

Velsignelsen innledes med *Benedicamus*, bortsett fra i fastetiden og ved særskilte anledninger når den innledes med *Salutatio*.

Alle de musikalske variantene vedtatt av Kirkemøtet for dette leddet kan benyttes.

3 x 3 bønneslag.

26 Utsendelse

L| Gå i fred. Tjen Herren med glede.

27 Postludium

Under postludiet vises normalt kunngjøringene på veggen. Dersom det har vært inngangsprosesjon, kan korsbærer og medvirkende ut i resesjon under postludiet.

DÅP I HOVEDGUDSTJENESTEN

Det normale er at det feires nattverd og er åpent for dåp i hovedgudstjenesten.

Antall dåpsbarn/dåpskandidater bør ikke overstige 3. Når forholdene tilsier det, reduseres antallet.

Dåp finner sted etter Gloria

Dåpslys tennes fra et av alterlysene og overrekkes etter presentasjonen av hvert enkelt dåpsbarn. Liturg sier « Et lys er tent for NN» eller tilsvarende.

Barnets/dåpskandidatens fulle navn står skriftlig informasjon på veggen før gudstjenesten eller på programark.

DIAKONI, MISJON OG TROSOPPLÆRING

I planleggingen av gudstjenestene -både i halvårsplaner og på ukentlig basis –må stab og råd se til at diakoni og misjon blir tatt hensyn til. Hvordan trosopplæringen er integrert i gudstjenesten skal være gjenstand for kontinuerlig vurdering.

PRAKTISKE FORHOLD

Før gudstjenesten:

Det bør tilstrebes ro i kirkerommet de siste 15 minuttene før gudstjenesten starter.

Etter gudstjenesten:

Kirkekaffe serveres i peisestua.

Bruk av medliturger:

Medliturger brukes i de oppgaver som er tradisjon i Fjell kirke og også i følgende oppgaver:

- leser samlingsbønn
- bærer fram nattverdelementene
- bærer prosesjonslys
- leder forbønn
- barn og unge kan trekkes inn ved nattverdutdeling.

Soknepresten godkjenner nattverdmedhjelpere.

Ev. bruk av liturgiske klær for ikke-vigslede personer:

Ministrantene bruker barneministrantkapper eller konfirmantkapper når det er mulig.

Verdig behandling av innviede nattverdelementer

Innviet vin som er til overs etter messen drikkes opp. Alternativt kan vinen helles ut på kirkemuren mot parkeringsplassen.

Innviet brød som er til overs etter messen oppbevares i et eget ciborium. Det innviede brødet kan benyttes uten ny konsekkrering, dersom det går tomt for brød under utdeling ved senere messer. Ciboriet oppbevares i safen mellom messene, sammen med det andre nattverdutstyret.

Bruk av prosesjoner, prosesjonslys og prosesjonskors

Normalordningen er at det ikke er prosesjon og resesjon.

Inngangsprosesjon benyttes når det er dåp og ellers når det er ministranter og andre som gjør det naturlig.

Det er normalt evangelieprosesjon. Gjerne bare med prest, eller med ministranter om vi har dette.

Prosesjonslys kan brukes ved inngangsprosesjon og evangelieprosesjon.

Prosesjonskors brukes ved prosesjon inn i og ut av kirken.

Retningslinjer for fotografering og filming:

Ved dåp: Diskret fotografering og video er tillatt. Video eller lydopptak skal ikke publiseres offentlig uten at det er godkjent av medvirkende og andre som filmes.

Ved konfirmasjon: Som ved dåp.

TV-opptak/streaming i regi av menigheten skjer jevnlig og skal informeres om til deltakerne på en slik måte at det enkelt blir mulig å delta uten å være synlig på skjermen. Mottagelsen av nattverd skal ikke vises med nærbilder eller lett gjenkjennelige bilder.

TV-opptak/streaming: Ved TV-opptak av kirkelige seremonier kontaktes sokneprest i god tid på forhånd, for å avklare om dette tillates, eventuell *hvordan*, og i samråd med andre involverte ansatte.

* Kan utelates

** Når det er dåp bortfaller trosbekjennelsen normalt her.
Når det ikke er dåp, brukes Nicenum etter prekenen, fortrinnsvis sunget.
Apostolicum kan også benyttes, spesielt ved familiemesser.

*** Her eller som utgangssalme

Hovedgudstjeneste –struktur 1. Høymesse	2. Familiemesse
I SAMLING	I SAMLING
Forberedelse	Forberedelse
Inngangssalme	Inngangssalme
Hilsen	Hilsen
Samlingsbønn	Samlingsbønn
Syndsbekjennelse	
Kyrie	Kyrie
Lovsang Gloria	Lovsang Gloria
<i>Evt.dåp</i>	<i>Evt.dåp</i>
<i>Dagens bønn *</i>	
II ORDET	II ORDET
Første lesning	<i>Første lesning*</i>
Bibelsk salme/Salme/ Soloinnslag /Stillhet	
Andre lesning	
Evangelium -innledes og avsluttes med omkved	Evangelium -innledes og avsluttes med omkved
Preken. Ev. etterfulgt av musikk	Preken. Ev. etterfulgt av musikk.
<i>Trosbekjennelse**</i>	<i>Trosbekjennelse**</i>
<i>Salme *</i>	<i>Salme *</i>
Forbønn for kirken og verden	Forbønn for kirken og verden
III NATTVERD	III NATTVERD
Forberedelse av måltidet	Forberedelse av måltidet
Salme-Takkoffer	Salme-Takkoffer
Takksigelse og bønn	Takksigelse og bønn
Fredshilsen	Fredshilsen
Måltidet	Måltidet
Måltidets avslutning	Måltidets avslutning
IV SENDELSE	IV SENDELSE
<i>Salme***</i>	<i>Salme***</i>
Velsignelse	Velsignelse
Utsendelse	Utsendelse
Postludium /salme	Postludium /salme

Dialoggudstjenestene er sjelden og vil bli jobbet med på et senere tidspunkt.